

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Verzoek van de gemeente Horst aan de Maas: bijdragen verbonden partijen in relatie tot financiële situatie gemeenten

Zaaknummer: 122949-2020

Datum: 24 november 2020

Inleiding

Op 28 oktober 2020 ontvingen wij van de gemeente Horst aan de Maas een brief gedateerd op 6 oktober "ombuigingen in de begroting", waarin zij richting de gemeenschappelijke regelingen het volgende beeld te kennen willen geven (zie bijlage):

Wij willen wel graag zien dat gemeenschappelijke regelingen begrijpen dat ze eerder met minder deelnemersbijdrage rekening moeten houden dan met meer. En zelf met voorstellen die daaraan bijdragen komen richting de deelnemers/besturen.

De gemeente Horst aan de Maas verzoekt onze gemeente om *indien wij dit beeld herkennen en hun lijn delen om dat aan hun kenbaar te maken*, zodat zij dat geluid eendrachtig over kunnen brengen aan de desbetreffende gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1.1 Financiële situatie van gemeenten staat ernstig onder druk

De gemeente Horst aan de Maas geeft aan dat zij op meerdere momenten en in verschillende bewoordingen de noodklok luidt over de tekorten die (dreigen te) ontstaan. Ook worstelt zij met het reëel sluitend maken van de begroting. Horst aan de Maas staat voor een ombuigingsopgave van tussen de 6 en 9% van hun begrotingsomvang.

In de 1^e week van november stond het navolgende in het nieuws: "Maasgouw in zwaar weer: wethouder gaat met kaasschaaf door begroting".

Wel is waar heeft Roermond een structureel sluitende meerjaren begroting 2021-2024 gepresenteerd, doch na de 1^e begrotingswijziging waarin de autonome ontwikkelingen en financiële borging structureel beleid en onontkoombaar is verwerkt, blijkt dat ook Roermond het financieel zwaar heeft. Daarnaast is hierbij de kanttekening geplaatst dat de handhaving van dit structureel begrotingsevenwicht afhankelijk is van het verder realiseren van de oplossingsrichtingen uit de begroting 2020 en de voortgang in de uitwerking van het business plan sociaal domein (overbruggingsperiode 2019-2021 voor tekorten sociaal domein). Daarnaast zijn in de paragraaf weerstandsvermogen risico's opgesomd met daarbij de mogelijke financiële effecten op de financiële positie.

Tenslotte bestaat er nog onduidelijkheid over de uitwerking van de herijking van het gemeentefonds op onze structurele financiële positie en is niet te voorspellen welke impact de corona-pandemie op de verschillende beleidsterreinen zal hebben.

Het beeld dat door de gemeente Horst aan de Maas wordt weergegeven, wordt door ons herkend.

1.2 Gemeenschappelijke regelingen kunnen een bijdrage leveren om dreigende tekorten bij gemeenten op te lossen

De gemeente Horst aan de Maas geeft aan dat het kritisch bekijken van alle budgetten noodzakelijk en logisch is om de financiële positie te verbeteren. Gemeenschappelijke regelingen kunnen daarvan niet worden uitgezonderd. Ook zij kunnen een bijdrage leveren aan de opgaven waar gemeenten voor staan. Horst aan de Maas spreekt daarmee geen negatief oordeel uit over het werk dat deze regelingen verrichten, maar betrekken wel het verlengd lokaal bestuur in dezelfde opgaven als waarvoor het lokaal bestuur staat.

Onze gemeente heeft reeds in de begroting 2020 concrete voorstellen voor oplossingsrichtingen opgenomen binnen de volgende vier kwadranten: financiële regels beter toepassen, besparingen in de bedrijfsvoering, beperking van de uitgaven en inkomstenverhoging. Gezien de omvang van de financiële opgave is destijds besloten om alle oplossingsrichtingen in te zetten. Richting 2023 is er nog een uitdaging van 67% aan oplossingsrichtingen te realiseren, waarvan uw college verwacht dat deze gerealiseerd gaan worden. Indien bepaalde oplossingsrichtingen niet (volledig) gerealiseerd kunnen worden, dan helpt het verzoek van Horst aan de Maas dat gemeenschappelijke regelingen begrijpen dat ze eerder met minder deelnemersbijdrage rekening moeten houden dan met meer.

Wij adviseren u om de lijn, dat ook gemeenschappelijke regelingen een bijdrage kunnen leveren aan de opgaven waar gemeenten voor staan, te delen.

1.3 Motie 19M20 Begrotingsdiscipline verbonden is in januari 2020 uitgevoerd

Tijdens de behandeling van de Kadernota 2020 op 4 juli 2019 heeft de gemeenteraad de motie 19M20 Begrotingsdiscipline verbonden partijen unaniem aangenomen. In deze motie werd uw college opgedragen om:

1. de mening van de raad in haar besturende en uitvoerende taak, hieronder mede begrepen het lidmaatschap van het Dagelijks of Algemeen Bestuur, consequent uit te dragen;
2. een afschrift van deze motie te verstrekken aan de gemeenteraden en colleges van de andere bij de verbonden partijen betrokken gemeenten;
3. een afschrift van deze motie te verstrekken aan alle verbonden partijen.

Op 28 januari 2020 is een collegevoorstel aangenomen, waarin uitvoering aan deze motie is gegeven. De verbonden partijen zijn op 4 februari geïnformeerd dat de gemeenteraad van Roermond heeft uitgesproken dat volgens haar mening tekorten binnen de eigen begroting dienen te worden opgelost en niet tot aanpassingen in de (meerjaren)begrotingen van de deelnemende gemeenten kunnen leiden. In de brief die aan de deelnemende gemeenten is verzonden heeft uw college opgeroepen om deze boodschap samen met u uit te dragen. De raad is op 4 februari middels een brief over de uitvoering van deze motie geïnformeerd.

Het verzoek van de gemeente Horst aan de Maas past binnen de strekking van deze motie, zodat wij u adviseren om hun lijn te delen.

1.4 Het geluid van de gemeente Horst aan de Maas eendrachtig overbrengen

Op basis van bovenstaande bevindingen adviseren wij u om de gemeente Horst aan de Maas middels de bijgevoegde (concept) uitgaande brief te informeren.

Historisch overzicht

Op 28 januari 2020 is door uw uitvoering gegeven aan de Motie 19M20 Begrotingsdiscipline verbonden partijen en heeft u de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Communicatie en participatie

De collegeleden zullen het standpunt van de gemeenteraad consequent blijven uitdragen in de bestuurlijke overleggen van de aan onze gemeente verbonden partijen.

Uitvoering en evaluatie

N.v.t.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

N.v.t.